

Brusel 17. května 2018
(OR. en, de, pl)

Interinstitucionální spis:
2015/0276 (COD)

8503/1/18
REV 1 ADD 1

CODEC 669
ENV 268
IND 117

POZNÁMKA K BODU „I/A“

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech (první čtení) – přijetí legislativního aktu – prohlášení

PROHLÁŠENÍ KOMISE
O POLITICKÉM RÁMCI PRO OBĚHOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Komise se zavázala zajistit plné provádění akčního plánu EU pro oběhové hospodářství¹. Za účelem sledování pokroku směrem k oběhovému hospodářství přijala Komise monitorovací rámec² vycházející z existující srovnávací tabulky účinnosti zdrojů a srovnávací tabulky pro suroviny. Komise také upozorňuje na svou probíhající činnost týkající se indikátoru ekologické stopy u výrobků a organizací.

¹ Dokument COM(2015) 614 final.

² Dokument COM(2018) 29 final.

Opatření prováděná v rámci akčního plánu EU pro oběhové hospodářství také přispívají k plnění cílů Unie týkajících se udržitelné spotřeby a výroby v souvislosti s cílem udržitelného rozvoje č. 12. To je například případ strategie pro plasty³ nebo nedávno pozměněného návrhu týkajícího se právní záruky pro spotřební zboží⁴.

Pokud jde o konzistentnost regulačních rámců Unie, přijala Komise v nedávné době také sdělení stanovující možnosti, jak řešit otázky na pomezí právních předpisů týkajících se chemických látek, výrobků a odpadů⁵. V roce 2018 Komise prozkoumá rovněž možnosti a opatření s cílem zajistit soudržnější politický rámec pro různé oblasti činnosti související s politikou EU týkající se výrobků, pokud jde o jejich příspěvek k oběhovému hospodářství. V rámci těchto iniciativ a následných kroků se budou také zvažovat interakce mezi právními předpisy a průmyslovou spoluprací v oblasti využívání vedlejších produktů a přípravy na opětovné využívání a recyklaci odpadu.

Pokud jde o ekodesign, Komise v souladu s pracovním plánem pro ekodesign na léta 2016–2019⁶ potvrzuje svůj pevný závazek zajistit, aby ekodesign významněji přispíval k oběhovému hospodářství, například systematictějším řešením otázek materiálové účinnosti, jako je trvanlivost a recyklovatelnost.

PROHLÁŠENÍ KOMISE **O INICIATIVÁCH TÝKAJÍCÍCH SE EKONOMIKY SDÍLENÍ**

V souladu s akčním plánem pro oběhové hospodářství⁷ zahájila Komise četné iniciativy týkající se oběhového hospodářství. Jak bylo oznámeno v jejím sdělení o evropském programu pro ekonomiku sdílení⁸ v červnu 2016, bude Komise nadále monitorovat ekonomický a regulační rozvoj ekonomiky sdílení s cílem podpořit rozvoj nových a inovačních podnikatelských modelů a zároveň zajistit odpovídající ochranu spotřebitele a sociální ochranu.

³ Dokument COM(2018) 28 final.

⁴ Dokument COM(2017) 637 final.

⁵ Dokument COM(2018) 32 final.

⁶ Dokument COM(2016) 773 final.

⁷ Dokument COM(2015) 614 final.

⁸ Dokument COM(2016) 356 final.

PROHLÁŠENÍ KOMISE O MIKROPLASTECH

V souvislosti s nedávno přijatou evropskou strategií pro plasty v oběhovém hospodářství⁹ předložila Komise integrovaný přístup s cílem řešit obavy z mikroplastů včetně složek obsahujících mikročástice. Zaměřuje se na preventivní opatření a jejím cílem je omezit uvolňování mikroplastů pocházejících ze všech hlavních zdrojů – ať již z výrobků, do nich jsou úmyslně přidávány (jako jsou výrobky pro osobní péči a barvy), nebo z výroby nebo používání dalších výrobků (například oxo-plasty, pneumatiky, plastové pelety a textilie).

PROHLÁŠENÍ KOMISE O PŘEZKUMU NAŘÍZENÍ O PŘEPRAVĚ ODPADŮ

A MATERIÁLECH, KTERÉ PŘESTALY BÝT ODPADEM

V rámci plánovaného přezkumu nařízení (EU) č. 1013/2006 o přepravě odpadů, který má být proveden do konce roku 2020, Komise zváží proveditelnost stanovení dalších opatření týkajících se přepravy materiálů, které již přestaly být odpadem, pokud nebyla na úrovni Unie podle čl. 6 odst. 2 rámcové směrnice o odpadech stanovena kritéria pro určení, kdy odpad přestává být odpadem.

PROHLÁŠENÍ KOMISE O OPATŘENÍCH K ZAJIŠTĚNÍ NAKLÁDÁNÍ S ODPADEM PŘED ULOŽENÍM NA SKLÁDKU

V souladu s čl. 6 písm. a) směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů členské státy přijmou opatření s cílem zajistit, aby odpady byly ukládány na skládku pouze po předchozí úpravě, přičemž zajistí, že tato opatření neohrožují dosažení cílů směrnice 2008/98/ES o odpadech (rámcová směrnice o odpadech) v revidovaném znění, zejména s ohledem na hierarchii způsobů nakládání s odpady, tříděný sběr odpadů a cíle pro přípravu k opětovnému použití a recyklaci stanovené v uvedené směrnici.

V návaznosti na výměnu názorů, která se uskutečnila v průběhu zasedání skupiny odborníků pro rámcovou směrnici o odpadech konaném dne 30. června 2017, a s ohledem na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-323/13 Komise v nadcházejících měsících posílí dialog s členskými státy o politických opatřeních, která mají být v této oblasti přijata.

⁹ Dokument COM(2018) 28 final.

PROHLÁŠENÍ KOMISE
O POSTUPU PŘIJÍMÁNÍ PROVÁDĚCÍCH AKTŮ

Komise zdůrazňuje, že je v rozporu s literou i duchem nařízení č. 182/2011 (Úř. věst. L 55 ze dne 28.2.2011, s. 13) uplatňovat čl. 5 odst. 4 druhý pododstavec písm. b) systematicky. Použití tohoto ustanovení musí být reakcí na konkrétní potřebu odchýlit se od zásady, podle níž může Komise přijmout navrhovaný prováděcí akt, pokud nebylo vydáno žádné stanovisko. Protože se jedná o výjimku z obecného pravidla stanoveného čl. 5 odst. 4, použití druhého pododstavce písm. b) nelze považovat za „rozhodovací pravomoc normotvůrce“, ale je nutné ho vykládat restriktivně, a musí tedy být odůvodněno.

PROHLÁŠENÍ KOMISE
O DOSTUPNOSTI ÚDAJŮ A POVINNOSTI VYKAZOVÁNÍ ÚDAJŮ

Za účelem monitorování pokroku při plnění nových cílů v oblasti komunálního odpadu a obalových odpadů a za účelem příslušných ustanovení o přezkumu, zvláště s cílem stanovit záměry pro předcházení plýtvání potravinami a pro recyklaci odpadních olejů, zdůrazňuje Komise význam obecné shody, již bylo dosaženo mezi spolunormotvůrci o tom, že členské státy zajistí, aby vykazování údajů v rámci směrnic 2008/98/ES o odpadech, 94/62/ES o obalech a obalových odpadech a 1999/31/ES o skládkách odpadů v pozměněném znění pokrylo rok 2020.

PROHLÁŠENÍ POLSKA

I. Četnost předkládání zpráv členskými státy

Pro Polsko jsou zklamáním informace o zvýšení četnosti předkládání zpráv členskými státy.

Podle návrhu směrnic mají členské státy předkládat zprávy každý rok namísto původní četnosti jednou za dva roky, což nebylo v rámci mandátu nikdy akceptováno. Navrhovaná řešení představují pro členské státy značnou administrativní zátěž. Polsko podpořilo mandát v květnu 2017 za podmínky, že v něm bude zohledněn jeho požadavek týkající se četnosti předkládání zpráv.

II. Přijatelnost a proveditelnost některých cílů recyklace

Pokud jde o recyklaci plastového obalového odpadu, Polsko poukazuje na to, že vzhledem k vlastnostem některých materiálů může být dosažení cíle ve výši 55 % do roku 2030 technicky obtížné.

PROHLÁŠENÍ ŘECKA

Řecko podporuje celkový kompromis, kterého bylo dosaženo při jednáních o balíčku předpisů o odpadech, a uznává obrovské úsilí, které si dosažení dohody vyžádalo, jakož i význam balíčku v rámci strategie pro oběhové hospodářství.

V průběhu jednání však byla do balíčku začleněna řada důležitých ustanovení, která nejsou právně soudržná nebo jež nebyla založena na řádném posouzení dopadu, a to zejména:

čl. 9 odst. 1 devátá odrážka a čl. 9 odst. 1a o propojení mezi nařízením o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH) a problematikou odpadů, jakož i neuvedení odkazu na čl. 10 odst. 2 a 3 rámcové směrnice o odpadech v těchto ustanoveních:

čl. 11 odst. 1 o selektivní demolici,

čl. 18 odst. 3 o směsném nebezpečném odpadu,

článku 20 o tříděném sběru nebezpečného odpadu z domácnosti a

čl. 22 odst. 1 o biologickém odpadu.

Domníváme se, že provádění uvedených ustanovení v praxi bude pro podniky, veřejnou správu a občany nejspíše natolik náročné, že bude pro dosažení celkového cíle, kterým je udržitelné prosazování oběhového hospodářství, dokonce kontraproduktivní.

Navíc jsme toho názoru, že plnou finanční odpovědnost ponesou systémy rozšířené odpovědnosti výrobce, a poukazujeme na to, že cíl snížení skládkování na maximálně 10 % komunálního odpadu do roku 2035/2040 dostatečně nezohledňuje různé sociální podmínky ani hustotu obyvatelstva a charakteristiky jednotlivých členských států a nevyhnutelně vede ke zvýšené míře spalování odpadu, což není optimální výsledek.

Kromě toho vyzýváme Komisi, aby se v rámci prováděcích opatření k balíčku, a zejména k revidované směrnici o skládkách odpadů, jakož i k čl. 10 odst. 1 až 3 a k výše uvedeným souvisejícím ustanovením systematicky a koherentně zabývala specifickými rysy malých odlehlých ostrovů.

PROHLÁŠENÍ FINSKA

Finsko podporuje cíle, jakož i celkové kompromisní znění balíčku předpisů o odpadech, které otevírá cestu ke zvýšení objemu recyklace a posílení oběhového hospodářství.

Rádo by však zopakovalo své obavy týkající se nekonzistentnosti mezi celkovými cíli pro recyklaci obalového odpadu a cíli pro jednotlivé materiály (čl. 6 odst. 1 písm. f) a h) směrnice o obalech a obalovém odpadu).

Finsko se konkrétně domnívá, že snížení cílů pro jednotlivé materiály nebylo dostatečně zohledněno v celkových cílech recyklace. V porovnání s návrhem Komise byl například cíl pro recyklaci dřevěného obalového odpadu snížen o 35 procentních bodů (z 60 % na 25 %) pro rok 2025 a o 45 procentních bodů (z 75 % na 30 %) pro rok 2030. Navzdory tomu celkový cíl pro rok 2025 zůstal ve stejné výši (65 %) jako v návrhu Komise a cíl pro rok 2030 byl snížen pouze o 5 procentních bodů (ze 75 % na 70 %).

Finsko má také za to, že celkové cíle recyklace pro obalový odpad neberou dostatečně v potaz skutečnost, že schopnost členských států cíle plnit výrazně závisí na podílu využívání určitých obalových materiálů. V tomto ohledu je konečná dohoda zvláště nepříznivá pro ty členské státy, v nichž jsou dřevěné obaly široce využívány a kde dřevěný obalový odpad tvoří podstatnou část celkového objemu obalového odpadu.

Tyto členské státy mohou celkové cíle recyklace v praxi splnit, pouze pokud bude míra recyklace dřevěného obalového odpadu možné zvýšit na úroveň, která bude jednoznačně vyšší než cíle pro jednotlivé materiály. Ani výjimečně účinná recyklace obalového odpadu z jiných materiálů (tj. výrazně vyšší než příslušné cíle pro recyklaci jednotlivých materiálů) by nemohla kompenzovat převažující dopad nižší míry recyklace dřevěných obalů. To je však ve vzájemném rozporu, neboť cíle pro recyklaci dřevěného obalového odpadu byly záměrně stanoveny na nižší úrovni vzhledem k omezenému potenciálu pro recyklaci.

Finsko tedy opět zdůrazňuje, že je odhodláno prosazovat a podporovat cíle balíčku předpisů o odpadech, nicméně vyjadřuje politování nad tím, že závazné celkové cíle recyklace pro obalový odpad představují nerovné zacházení s členskými státy na základě podílu určitých používaných obalových materiálů na celkovém objemu veškerých obalových materiálů.

PROHLÁŠENÍ NĚMECKA

Tříděný sběr

1. V čl. 10 odst. 2 stávající rámcové směrnice o odpadech se stanoví, že pokud je to nezbytné pro splnění požadavku ohledně využití odpadu podle čl. 10 odst. 1, musí se sběr odpadu provádět odděleně, „pokud je to proveditelné z hlediska technického, hospodářského a z hlediska životního prostředí“. Ve změně čl. 10 odst. 2 dohodnuté v rámci dialogu byla tato podmínka odstraněna a byla nahrazena novým čl. 10 odst. 3 se zvláštním ustanovením o výjimce, podle něhož mohou členské státy za určitých podmínek povolit výjimky z požadavku na tříděný sběr. Tato změna článku 10 rámcové směrnice o odpadech má dopad nejen na přímé povinnosti původců a držitelů odpadu, ale má rovněž vliv na povinnost členských států zajistit tříděný sběr některých druhů odpadu, splnit kvóty v oblasti recyklace (článek 11 rámcové směrnice o odpadech) a provádět oddělený sběr biologického odpadu (článek 22 rámcové směrnice o odpadech).

Německo podporuje cíl spočívající v dosažení oběhového hospodářství na unijní i vnitrostátní úrovni, který rámcová směrnice o odpadech sleduje. Na plnění tohoto cíle by se měly podílet všechny dotčené strany, a problematika oběhového hospodářství proto vyžaduje náležitý právní základ. Německo by chtělo zdůraznit, že bez ohledu na ustanovení o výjimce uvedené v čl. 10 odst. 3 rámcové směrnice o odpadech Smlouva o fungování Evropské unie a německé ústavní právo stanoví, že právně závazné povinnosti, jako jsou například povinnosti týkající se tříděného sběru, lze původcům a držitelům odpadu uložit pouze v případě, že jsou přiměřené, tj. vhodné, nezbytné a odpovídající z hlediska zvýšení míry recyklace.

2. Totéž platí o novém zákazu spalování tříděného odpadu podle čl. 10 odst. 3a (nový) rámcové směrnice o odpadech a zákazu ukládání tohoto druhu odpadu na skládku podle nového písmene f) v čl. 5 odst. 3 směrnice o skládkách odpadů. Tyto zákazy lze původcům a držitelům odpadu uložit pouze v případě, že jsou přiměřené. V článku 13 rámcové směrnice o odpadech se navíc požaduje, aby se s tímto druhem odpadu nakládalo tak, aby nebylo ohroženo lidské zdraví a nebylo poškozeno životní prostředí.

Povinnost poskytovat Evropské agentuře pro chemické látky informace o předmětech (čl. 9 odst. 2 devátá odrážka a čl. 9 odst. 1a rámcové směrnice o odpadech)

Ustanovení, které bylo během závěrečné fáze třístranných jednání vloženo do deváté odrážky čl. 9 odst. 1 a do čl. 9 odst. 1a a které stanoví, že do databáze vedené Evropskou agenturou pro chemické látky (ECHA) mají být zařazeny předměty, jež obsahují látky vzbuzující mimořádné obavy ve smyslu nařízení REACH, vyvolává řadu konkrétních otázek, které je nutno vyjasnit, aby členské státy mohly vypracovat předpisy, které budou v souladu s cíli tohoto ustanovení. Je například zapotřebí vyjasnit způsob, jak dotčené předměty identifikovat, tak aby údaje o nich mohly být do ústřední databáze zadány způsobem umožňujícím jejich snadné vyhledání. Je rovněž nutné vypracovat společná ustanovení s cílem řešit otázku vícenásobného předkládání údajů ohledně jednoho a téhož předmětu, k čemuž bude, jak lze očekávat, ve značné míře docházet v důsledku rozšíření povinností na všechny dodavatele v rámci celého dodavatelského řetězce.

Podle Německa je politováníhodné, že toto ustanovení, které bude od všech stran vyžadovat značné úsilí, bylo do návrhu zahrnuto bez náležité přípravy z hlediska obsahu nebo bez náležitého posouzení dopadu, které jsou v případě takovéto složité otázky zapotřebí. Německo může s tímto návrhem souhlasit pouze s ohledem na celkový kompromis, jehož bylo v rámci třístranných rozhovorů dosaženo. Německo žádá, aby Komise po konzultaci s agenturou ECHA jakožto subjektem, který je za vedení této databáze odpovědný, specifikovala přesné podrobnosti nezbytné k tomu, aby agentura ECHA a členské státy mohly toto ustanovení uplatňovat náležitým způsobem a současně aby byla pracovní zátěž omezena na nezbytné minimum. Pokud by Komise měla za to, že jsou k tomu zapotřebí dodatečné změny práva Unie, Komise se žádá, aby předložila odpovídající návrhy ustanovení.
